

Витяг із додатку до листа

Міністерства освіти і науки України від 02.07.07 №1/9-407

Відповідно до Законів України "Про освіту", "Про загальну середню освіту" з 2001-2002 навчального року навчання у 1 класі розпочинають діти, як правило, з 6 років. Термін навчання у початковій школі організовується за єдиним чотирирічним терміном.

Період навчання дитини у першому класі є особливо важливим.

У цьому віці з ігрової діяльності поступово формується навчальна діяльність, якою дитина починає оволодівати. Навчальна діяльність вимагає від першокласників не лише значного розумового напруження, а й більшої фізичної витривалості, вольових зусиль. Тому навчання учнів 1 класу здійснюється з урахуванням особливостей фізичного і психічного розвитку дітей, їх вікових та індивідуальних можливостей.

Готовність до школи визначається взаємозв'язаними компонентами: фізичною готовністю (станом здоров'я і фізичним розвитком дитини), інтелектуальною і особистісною готовністю.

Фізична готовність дитини до школи визначається медичними працівниками і записується у медичній картці.

Особистісна готовність характеризує уміння дитини орієнтуватися в навколишньому світі, запас її знань, ставлення до школи, самостійність дитини, її активність і ініціативу, розвиток потреби у спілкуванні, вміння встановити контакт з однолітками і дорослими.

Інтелектуальна готовність дитини до школи включає в себе розвиток фонематичного слуху, зорового сприймання, образних уявлень, розвитку таких психічних процесів, як сприймання, увага, спостережливість, пам'ять, уява, розумовий і мовленнєвий розвиток.

Приймання дітей до 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів здійснюється ***на безконкурсній основі*** відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2005 р. № 204. Неприпустимим є проведення іспитів, тестування, співбесід з метою перевірки знань дитини.

Конкурсне приймання до 1 класу відбувається лише у випадку, коли дитина вступає ***до спеціалізованої школи (школи-інтернату) з поглибленим вивченням предметів***. Водночас зауважимо, що процес приймання дитини має проводитись вчителем початкових класів та психологом у формі співбесіди, що триває не більше 30 хвилин, у присутності батьків або осіб, які їх замінюють. Співбесіда має включати спеціальні діагностичні завдання ***для перевірки рівня загального розвитку дитини***, її функціональної готовності до систематичного навчання та здатності до вивчення навчальних предметів відповідно до спеціалізації закладу.

При цьому не дозволяється перевіряти вміння читати, писати, рахувати тощо, оскільки формування цих навичок відбувається у процесі навчання дитини в початкових класах загальноосвітніх навчальних закладів.

Для зарахування дитини до 1 класу батькам чи особам, які їх замінюють, слід подати заяву на ім'я директора, копію свідоцтва про народження та медичну картку встановленого зразка.

Після зарахування дитини до 1 класу шкільний психолог та вчитель вивчають її індивідуальні особливості з метою найефективнішого впливу на всебічний розвиток та виховання особистості у процесі навчання.

Комплектування перших класів здійснюється із забезпеченням найбільш сприятливих умов для навчання учнів.

Кількість учнів у 1 класі не повинна бути більшою 30 осіб. **Допускається зменшення наповнюваності** за умови прийняття відповідного рішення органами місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Незалежно від місця організації навчання встановлено такі режими перебування учнів 1 класу в школі: під час навчання або протягом повного дня, що передбачає час навчання під час уроків і перебування дитини у групі продовженого дня.

Групи продовженого дня рекомендується комплектувати за принципом «клас - група» на базі паралельних класів, що є умовою їх ефективності.

Відповідно до Державних санітарних правил і норм влаштування утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально - виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01) для першокласників, які відвідують групи продовженого дня, необхідно організувати щоденний 1,5-годинний денний відпочинок (сон), а також не менше, ніж 1,5-годинну прогулянку на свіжому повітрі.

У початковий період навчання дитини у першому класі важливе значення має успішність **адаптаційного періоду**.

Створення сприятливого середовища для адаптації дитини до систематичного шкільного навчання забезпечуватиме їй подальший благополучний розвиток, успішне навчання та виховання. Вимоги щодо **забезпечення належних умов для навчання і виховання учнів**, в т.ч. 1 класу, в загальноосвітніх навчальних закладах встановлено Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально - виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Особливу увагу вчитель має приділяти збереженню та зміцненню фізичного здоров'я учнів, їх моральному та громадянському вихованню. З цією метою важливо організувати активну співпрацю вчителя з батьками або особами, які їх замінюють, з медичними працівниками загальноосвітнього навчального закладу, шкільним психологом, з вчителями - предметниками, вихователями групи продовженого дня. Результатами такої співпраці є:

- краще вивчення індивідуальних можливостей та стану здоров'я кожного першокласника;
- здійснення особисто-зорієнтованого навчання та виховання;
- впровадження здоров'язберігаючих технологій навчально - виховного процесу;
- спільна підготовка і проведення батьківських зборів;
- бесіди з батьками на психолого-педагогічну тематику тощо.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» навчально - виховний процес у 1 класах здійснюється за груповою (класно-урочною) та індивідуальною формою навчання.

Створення сприятливих умов для безболісної адаптації дітей до систематичного шкільного навчання, зняття статичного напруження першокласників при одночасному виконанні навчальних програм з усіх предметів забезпечується при складанні розкладу

уроків. Необхідно враховувати оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом дня, тижня з урахуванням психофізіологічних та фізичних можливостей першокласників.

При вивченні окремих навчальних предметів **наповнюваність та поділ перших класів на групи** здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.02.02 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсую чого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» із забезпеченням найбільш сприятливих умов для навчання, виховання і відпочинку учнів.

Законом України «Про загальну середню освіту» визначено **тривалість уроків для учнів 1 класу**. Вона становить 35 хвилин.

Навчальні досягнення учнів 1 класу оцінюються вербально.